

T.C
DEVLET BAKANİ VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/12483

01 Mart

SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.001/ 147
Konu: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 16.02.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/12483-19990/41974 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sn. Ali İhsan KÖKTÜRK'ün Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/12483 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek-1 adet soru önergesi cevabı

DAĞITIM:

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne

Zonguldak Milletvekili Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK'ün Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/12483 sayılı soru önergesine verilecek cevaba esas Toplu Konut İdaresi Başkanlığının görüşü aşağıda yer almaktadır.

SORU : TSK'nın da Sayıştay tarafından denetlenmesi; "AKP, Türk Silahlı Kuvvetlerinin (TSK) Sayıştay tarafından denetlenmesi için yasa önerisi hazırladı. Sayıştay Yasasının tamamen değiştirilmesini öngören öneri, TSK da dahil olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarının hukuki, mali ve performans denetiminin Sayıştay tarafından yapılmasını öngörüyor. AKP Grup Başkanvekili Nurettin Canikli, TSK'ye alınan silah, el bombası, mermi ve mühimmatın alın ihalesinden nerede kullanıldığı ve nereye gittiğine kadar bütün sürecin Sayıştay'ın denetiminde olacağını söyledi." şeklinde ulusal basında oldukça geniş bir şekilde yer almıştır.

Buna karşın; 5018 sayılı yasa daha yürürlüğe girmeden TOKİ, TRT, TMSF, Spor Toto Genel Müdürlüğü, Milli Piyango Sayıştay denetimi dışına çıkarılmıştır.

Hepimizin bildiği gibi 2985 sayılı Kanuna göre; Toplu Konut İdaresinin ana gayesi, dar gelirli vatandaşlarımıza sosyal konut inşa etmek, gecekonduyu önleme faaliyetleri yürütmek, toplu konut alanlarına arsa temin etmek, ferdi ve toplu konut kredisi vermek, afet mahallerine konut yapımını organize etmek, iş ve istihdam yaratmak üzere esnaf ve sanatkarlara ait işyerleri ve küçük sanayi teşebbüslerini desteklemektir.

Buna karşın, TOKİ'nin özellikle son yasal düzenlemelerle inanılmaz yetkilerle donatılmış imar planı yapma yetkisinin kullanım niteliği ve işlevinin ranta dayalı uygulamalara kapı aralar hale gelmiş, devletin tüm olanaklarını kullanan bu kurumun ihale yapmaksızın verdiği işler her türlü suistimal ve şaibe iddialarını beraberinde getirmiştir. Örneğin "Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in kızı İclal Cicioğlu ile damadı Zeynel Anıl Cicioğlu, TOKİ'den ihalesiz bir iş aldı. Yaklaşık 2 milyon liralık iş, taşeron firmaya 300 bin liraya yaptırıldı. 2 milyon liralık işten böylece Çiçek'in damadı ve kızı 1.5 milyon lira kazandı." şeklindeki haberler ulusal basınıma da yansımıştır. Ayrıca, bazı vergi ve harçlardan muaf olması TOKİ'yi serbest piyasa içerisinde haksız rekabet yapan, cirosu çok büyük rakamlara ulaşan ayrıcalıklı bir kuruma dönüştürmüştür.

TOKİ'den aslan payını alan firmaların büyük kısmının, AKP iktidarına ideolojik açıdan yakın olan, parti yöneticileriyle değişik derecelerde akrabalık, arkadaşlık ilişkisi bulunan, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON), Türkiye Sanayici ve İşadamı Dernekleri Konfederasyonu (TUKSON) üyesi şirketlerden oluştuğu, konut ihalelerinin %68'lik kısmının AKP'ye yakınlığı ile bilinen şirketlere aktarıldığı iddiaları oldukça geniş bir şekilde dillendirilmektedir.

Yine Anayasanın 133'üncü maddesine göre TRT özerk bir kurumdur ve yayınlarının tarafsızlığı esastır. TRT bütçesinin %80'i halktan yayın bedeli olarak alınan paralardan ve bandrol ücretlerinden oluşmaktadır. Bu nedenle

TRT'de olan biten her şey, harcanan her kuruş hakkında kamuoyunun bilgi sahibi olması gerekmektedir. Buna karşılık TRT'deki kadrolaşma iddialarının yanı sıra siyasal iktidara yakın kişi ve kurumları çok büyük bedeller ödenerek program yaptırıldığı söylemleri ulusal basında sıklıkla yer almaktadır. Tarafımızca verilen soru önergelerinde bu kişi ve kurumlara ödenen rakamlara yönelik sorularımız çoğunlukla yanıtsız bırakılmaktadır. TBMM'de yapılan denetim de, detaylı bilgi sağlanamaması nedeniyle tüm yönleriyle ve tam olarak gerçekleştirilememektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Hukuk devletinde tüm kurumların gelir ve giderlerinin denetlenebilir olması doğru bir anlayış olmakla birlikte; TOKİ, TRT, Özelleştirme İdaresi vb. pek çok kurumun Sayıştay denetimi dışında olmasına rağmen, iktidarımızca, gündemin "TSK'nın Sayıştay denetimi içerisine alınması" üzerine kurulması doğru bir anlayış mıdır?
2. Bu anlayış, son günlerde, özellikle, "Asimetrik ve psikolojik bir saldırıyla karşı karşıya olan TSK"nın yıpratılması mahiyetini taşımamakta mıdır?
3. Faaliyetleri ve harcamaları itibarıyla en çok tartışılan, "Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in kızı İclal Cicioğlu ile damadı Zeynel Anıl Cicioğlu, TOKİ'den ihalesiz bir iş aldı. Yaklaşık 2 milyon liralık iş, taşeron firmaya 300 bin liraya yaptırıldı. 2 milyon liralık işten böylece Çiçek'in damadı ve kızı 1.5 milyon lira kazandı." gibi haberlerle gündeme gelen TOKİ vb. kurumları da ivedilikle Sayıştay denetimi altına almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP : Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Anayasanın her Türk vatandaşının güvenli ve çağdaş şartlara uygun konut sahibi olma hakkına dair 56. ve 57. maddelerinden hareketle, vatandaşları makul yaşam standartlarına kavuşturmak gibi toplumsal bir amaç doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu doğrultuda, 58., 59. ve 60. Hükümetlerin Programı ve Acil Eylem Planlarında deklare ettiği önemli hedefleri doğrultusunda, TOKİ tarafından, dar ve orta gelirli vatandaşların konut ihtiyacının karşılanması amacıyla ülke genelinde geniş çaplı bir konut seferberliği başlatılmıştır.

Toplu Konut İdaresi, kendi mülkiyetindeki arsalar üzerinde konut inşa ettirmekte ve bu konutları kredilendirerek satışa sunmaktadır. Konut satışları ile hedeflenen; mevcut piyasa koşulları ile konut sahibi olamayan ancak belirli bir birikime sahip dar ve orta gelirli ailelerin gelirlerine uygun ödeme koşulları ile kira öder gibi konut sahibi olmalarıdır.

Bu itibarla, TOKİ, Ocak 2003 – 23 Şubat 2010 tarihleri arasında 81 il, 769 ilçe, 1.613 şantiyede toplam 417.398 adet konutun üretimini başlatmış bulunmaktadır. Bu rakam 100 bini aşkın nüfuslu 15 adet şehir demektir.

TOKİ, 417.398 adet konutla birlikte;

- ✓ 593 Okul (17.836 derslikli; anaokulu, ilköğretim, lise),
- ✓ 600 Spor Salonu,
- ✓ 36 Kütüphane,
- ✓ 365 Ticaret Merkezi,

- ✓ 62 Hastane,
- ✓ 81 Sağlık Ocağı,
- ✓ 49 Yurt ve Pansiyon (12.676 kişilik),
- ✓ 20 Sevgi Evi (328 bina),
- ✓ 14 Engelsiz Yaşam Merkezi (171 bina),
- ✓ 5 Çok Amaçlı Salon,
- ✓ 15 Atölye,
- ✓ 293 Cami

inşaatı başlatılmış ve büyük bir kısmı tamamlanmıştır.

TOKİ uygulamaları çerçevesinde;

- Dar ve Orta Gelir Grubu Uyg. Kapsamında 188.717 adet
- Alt Gelir ve Yoksul Grubu Uyg. Kapsamında 111.127 adet
- Gecekondu Dönüşüm Uyg. Kapsamında 47.508 adet
- Afet Konutu Uyg. Kapsamında 9.910 adet
- Tarım Köy Uyg. (33 Köyde) Kapsamında 3.628 adet olmak üzere,

toplam 360.890 adet konut "sosyal konut" niteliğinde olup, bunlar, üretilen konutlarının yaklaşık %85'ini teşkil etmektedir.

- Kaynak Geliştirme Uyg. Kapsamında ise 56.508 adet
(34.728 adedi Emlak Konut GYO uygulamasıdır)

konut üretilmiştir.

TOKİ, yürüttüğü konut uygulamaları ile sayısı 400'ü aşan yerel ve ulusal ölçekli pek çok yüklenici firmaya sektörde iş imkanı yaratmış ve bu uygulamalarla doğrudan ve dolaylı olmak üzere 800 bin kişilik istihdam sağlamıştır.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olduğu için bütün ihale iş ve işlemlerini bu Kanun çerçevesinde gerçekleştirmektedir.

Kanun çerçevesinde yapılan ihaleler bütün isteklilere açık olarak yapılmaktadır. İlan olarak Kamu İhale Bülteni, ulusal ve yerel gazetelerde yayınlanmaktadır.

TOKİ tarafından yürütülen faaliyetler ile bilanço, gelir ve gider hesapları, 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile 72 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24'üncü maddesi uyarınca, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından her yıl denetlenmektedir. Ayrıca, TOKİ'nin tüm görev ve faaliyetleri her türlü kamu ve Meclis denetimine açıktır.

Diğer taraftan, 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun 6'nci maddesinde "Bu Kanun hükümlerine göre yapılacak işlemlerde, 70 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 38 ve 50 nci maddeleri, 1050 sayılı Muhasabei Umumiye Kanunu, 832 sayılı Sayıştay Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz" hükmü yer almaktadır.

TOKİ tarafından gerçekleştirilen ihalelerde, yukarıda ifade edildiği gibi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda tariflenen açık ihale, pazarlık usulü gibi yöntemler ile arsa satışı karşılığı gelir paylaşımı modeli çerçevesinde yürütülen yöntemler uygulanmaktadır. Bu ihaleler, rekabet ve şeffaflık ilkelerine uygun olarak yürütülmekte ve basına açık olarak yapılmaktadır.

Ayrıca, TOKİ'nin yaptığı bu ihaleler, basına ve kamuoyuna açık olarak yapıldığından, ihalelere olan katılım ve firmalara ilişkin bilgiler de ihale dergileri vs. gibi basın-yayın organlarında açık olarak yer almaktadır.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığından ihale alan firmalara ve projelere ilişkin bilgiler güncel olarak, İdarenin (www.toki.gov.tr) elektronik ağ sayfası aracılığıyla kamuoyuna duyurulmaktadır.